

Cultura de base
Barcelona

**Document de resposta a la reunió
de presentació del pla de drets
culturals: reflexions i propostes
entorn a la mesura “Cultura de
base i sectors culturals: dret a
la creació, l’experimentació, la
recerca i la producció cultural.”**

Introducció

IMPOSSIBILITAT D'INCIDÈNCIA I PARTICIPACIÓ PER PART DE CB EN L'ELABORACIÓ DEL DOCUMENT

FALSEJAMENT VOLGUT RESPECTE EL FET D'AFIRMAR L'EXISTÈNCIA DE COOPERACIÓ PER PART DEL TEIXIT CULTURAL EN LA SEVA ELABORACIÓ.

TOT I QUE PER PRIMERA VEGADA ES RECONeix LA NECESSITAT DE DEFINICIÓ DE LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES COM UN DRET DE LA CIUTADANIA, EL REDACTAT DE LA PROPOSTA ÉS POC VALENT A L'HORA DE DETERMINAR ELS MECANISMES DE PROTECCIÓ D'AQUESTS DRETS.

APROPIACIÓ INDEGUDA PER PART DE L'ICUB (AJUNTAMENT BARCELONA) I ÚS SUPERFICIAL I INCORRECTE DEL TERME "CULTURA DE BASE" DEFINIT EN EL SEU MOMENT PELS PROPIS AGENTS DE LA XARXA CB.

CAP A UNA DINÀMICA BOTTOM-UP (DE BAIX A DALT) EN LA PROGRAMACIÓ I DIRECCIÓ DE LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES DE LA CULTURA.

Agraïm el diàleg impulsat des de l'Ajuntament per recollir les propostes al voltant de la concreció de les mesures del **Pla de drets culturals**, però volem fer constar que aquest s'està fent sobre un document ja tancat i fet públic, sense una **taula de diàleg proactiva** en el procés d'elaboració del mateix, i que, per tant, només ens permet la capacitat de generar-ne un retorn, que recollim en aquest document que ara presentem. Aquesta dinàmica ens reafirma en el fet que **no es compta amb la ciutadania d'una manera real en el moment de gestar els grans eixos vertebradors de la política municipal**.

Si bé és cert que el diàleg amb la institució hi ha estat i de manera voluntària, **no ho és que s'hagi estat elaborant aquest pla amb el teixit cultural**. Per tant, no creiem que sigui del tot exacte ni just que s'inclogui al final del document un llistat de col·lectius i associacions com si aquestes haguéssim estat proactivament treballant colze a colze amb l'Ajuntament en la redacció d'aquest Pla. Ens l'hem trobat fet i publicat sense capacitat per intervenir-hi, ni hem estat consultats en el seu procés.

Pensem que el redactat és molt ambigu, deixa moltes esclertes obertes, i pot ser interpretat des de molts punts de vista polítics, deixant cabuda fins i tot a una lectura certament neoliberal. És un pla a la mercè del color polític del govern que hi hagi a cada legislatura. En aquest sentit creiem que no és prou valent a l'hora de blindar determinades polítiques de cara a protegir, en concret, el teixit que representem conjuntament amb altres entitats i agents culturals. **Valorem**, això sí molt positivament, **que s'encari per primera vegada d'una manera decidida les polítiques culturals en tant que drets de la ciutadania**.

Voldríem destacar que el Pla de drets culturals utilitza el terme "Cultura de base" sota una formulació que veiem com una **apropiació per part de l'ICUB i l'Ajuntament de Barcelona del terme i del seu significat, sota una concepció amb la qual no ens sentim ni identificats ni representats**, tal i com ja hem manifestat en diàlegs previs amb l'Ajuntament de Barcelona (Carta de disconformitat de la Cultura de Base de Barcelona (CB) amb el document de mesures de suport al teixit cultural de Barcelona de l'ICUB).

En aquest document ens centrem a donar resposta i a valorar exclusivament l'apartat dedicat a Cultura de base. Òbviament el Pla de drets culturals és molt més ampli i recull altres apartats que també hauríem de poder valorar i fer-ne un retorn, però això s'hauria d'haver fet en una taula de treball prèvia i en aquesta fase de retorn estem segurs que cada sector hi aportarà els seus criteris.

Considerem que alguns els eixos que el Pla de drets culturals presenta en aquest apartat entren en contradicció amb alguns dels nostres propis principis, és a dir, pensament crític al voltant de la praxi de l'art i les polítiques culturals d'àmbit local, la transparència i la independència institucional. En línies generals, considerem que la proposta repeteix una dinàmica que defineix les polítiques culturals des de dalt (institucions i equipaments) cap a baix (la base

FI DE LA POLÍTICA D'ESDEVENIMENTS I LA PEDRA I INICI DE LA DEFENSA I CONCRECIÓ DE LA CULTURA COM A BÉ COMÚ.

PRIORITZACIÓ DEL REFORÇ DE L'ACTUAL XARXA CULTURAL I DE PROJECTES EXISTENTS, MOLT PRECARITZATS I EN VIES D'EXTINCIÓ.

LES DEMANDES DES DE FA MÉS D'UNA DECADA DE CB SÓN: TRANSPARÈNCIA DE L'ENS GESTOR I TRAÇABILITAT DELS PRESSUPOSTOS PÚBLICS, CANVI DEL MODEL ESTRUCTURAL DE GESTIÓ I CREACIÓ DE L'OBSERVATORI CIUTADÀ DE LA CULTURA.

cultural). Des de CB considerem que l'Ajuntament hauria de marcar els marcs i posar les eines, però no establir la programació o les direccions. Pensem que cal un canvi radical en les polítiques culturals que traspassi la programació directament al sector. En comptes de generar més festivals o equipaments, caldria que fos l'activitat i els treballadors culturals del sector qui se'n fes càrrec. Transformar la cultura que ja es fa a la ciutat en un bé comú, per comptes de voler programar o dirigir-la des d'una duplictat innecessària. Hem superat ja l'horitzó dels grans esdeveniments i de la pedra.

En aquest sentit, volem ser crítics amb la creació contínua de nous espais i estructures culturals, abans d'apostar per l'enfortiment de la present xarxa cultural i projectes ja existents que estan en condicions precàries, tal com exposem en l'*Informe de l'estat de la Cultura de Base de Barcelona (2019)* elaborat a partir del procés de mapeig fet fins el 2020.

Aquest present escrit manté les demandes constants de la CB des de fa més d'una dècada: la transparència, el canvi de model estructural de gestió, la traçabilitat dels pressupostos públics i dels criteris que els regeixen, i la creació d'un òrgan que auditi la institució de manera independent, un Observatori Ciutadà de la Cultura. A continuació, resumim algunes de les nostres propostes i reflexions que es connecten amb el present Pla de drets culturals en l'apartat de Cultura de base, perquè creiem en el potencial de crear llaços i unir esforços comuns en pro d'una cultura de base crítica, independent i transparent.

Punt per punt

Per tal de facilitar el diàleg recollim sota els mateixos punts esmentats al Pla les nostres propostes i reflexions, si bé algunes d'elles podrien formar part de diversos punts.

1. Programes de beques per al suport a la creació.

Pensem que la conversió dels Premis ciutat de Barcelona en un programa de beques és un encert, i en aquest sentit donem ple suport a aquesta línia d'actuació. Sense cap mena de dubte, cal **potenciar els ajuts públics destinats a un suport que no passa per subvencions ni la necessitat d'una justificació econòmica**. Pensem que és una manera positiva de donar **solucions a molts treballadors** i agents culturals que pel fet de no estar establerts com a associacions o col·lectius jurídics, o pel fet de no ser autònoms, tenen dificultat per poder-se presentar a altres línies d'ajut públic. Així mateix, **valorem positivament que s'adrecin directament a processos de creació**, facilitant en molts casos la producció de projectes nous.

L'alta resposta de peticions rebudes a la convocatòria d'enguany, molt per sobre de la dotació pressupostària i de la capacitat de poder donar un suport més ampli, pensem que fa palesa la **necessitat del manteniment i l'ampliació d'aquestes beques**. En certa manera, la convocatòria va entrar en col·lapse per l'alta necessitat que hi ha per part del teixit cultural d'ajuts en format beca, **sobretot destinats a producció**.

Entenem que la **dotació econòmica** per aquest programa de beques no ha de formar part del pressupost ordinari de cultura, o en tot cas no formar part de la partida de subvencions, sinó que **hauria de formar part d'un pressupost específic i estar destinat a tots els àmbits, no només els treballadors culturals**. En aquest sentit les beques haurien d'incloure i potenciar també els àmbits de recerca i investigació, sempre des de la innovació cultural, amb voluntat d'adreçar-se també a investigació en arxius, universitat, cultura popular...

Trobem a faltar, això sí, que hi hagi un **sistema de retorn proactiu** que doni explicació als sol·licitants dels motius de la denegació de la beca. Aquest retorn hauria de servir per poder entendre millor com es valoren els projectes i ajudar als sol·licitants a millorar la metodologia, l'estructura, i poder adreçar millor els barems de cara a futures convocatòries. Creiem que aquest retorn, que es podria vehicular a través de l'Oficina Ciutadana de Cultura, és una eina important de cara a facilitar la **comprensió dels criteris que es fan servir per puntuar les sol·licituds**, tal com es fa, per exemple, a les convocatòries de la UE. És també un sistema de retorn que incideix en la **transparència**, evitant així la sensació d'opacitat que algú pot tenir pel que fa a l'aprovació dels becats.

CREACIÓ D'UN PRESSUPOST
ESPECÍFIC I ESTRUCTURAL
PER A LA XARXA ESTABLE DE
CULTURA DE BASE.

2. Obrir la Casa de la Música.

Sense entrar a valorar aquest cas concret, sí que voldríem aprofitar per comentar que des del nostre punt de vista **aquest model perpetua la manera d'actuar de sempre de l'Ajuntament, creant nous espais i equipaments institucionals fent cultura des de dalt cap a baix.** És el mateix cas que ja es va donar amb la constitució de les Fàbriques de creació.

Caldria **dissenyar, consensuar i desplegar aquests equipaments conjuntament amb els sectors de la ciutat que ja desenvolupen les seves propostes i programacions** per comptes de generar nous equips directors, i haver d'assumir la programació des d'uns ens de nova creació. **Els espais i els programadors ja existeixen** i no entenem la necessitat de crear-ne de nous.

Ens preguntem si les cases de cultura seran un nou model d'equipament en la mateixa línia que les Fàbriques. Pensem que aquest és un **model fallit i caduc.** No es tracta de crear noves tipologies d'equipaments, quan ja hi ha centres cívics, biblioteques, fàbriques... Pensem que per comptes de nous equipaments el que cal és potenciar el teixit existent. No entenem la necessitat d'una nova tipologia de centres. Veiem la mateixa dinàmica, per exemple, quan es parla de la Casa de l'aigua, etc.

Creiem que cal un canvi de model, una aposta **cap a un model de viver i convivència d'entitats i grups gestors**, ja presents al teixit del sector. Els espais municipals haurien de donar solució a la necessitat d'espais (tant de treball com de programació o exhibició), i no generar un nou espai que acabi fagocitant la cultura de base. Per més que hi hagi un plec de condicions sota un concurs públic que reculli un sistema de funcionament que contempli la vinculació amb escoles de música o d'altres ensenyaments artístics, o vehiculi un treball també de documentació o investigació (arxiu, programació, gestió), pensem que l'aposta hauria de ser per aquest model de vivers, **on els treballadors culturals que ja s'hi dediquen podrien establir un conveni o contracte-programa amb una temporalitat fixada de cessió. Generar un nou espai-equipament implica de facto una competència amb el sector**, per més que s'estructuri amb la voluntat de donar aixopluc o de programar conjuntament amb el mateix. Caldria apostar per una **gestió directa per part dels treballadors culturals** (entitats, creadors, programadors, xarxes, festivals independents...) que l'ocupin i li donin contingut i programació.

Generar més espais és apostar per la cultura de la pedra, és fer més estructures, quan el que cal és **alliberar les estructures per retornar-les a la ciutadania**, en aquest cas posant-les en mans del teixit/sector per una gestió directa. No cal multiplicar una programació i una activitat que ja existeix a la ciutat, sinó dotar-la de condicions adequades per tal de tenir continuïtat. Transformar els equipaments en vivers, sota un plec de condicions clares d'ús i de retorn a la ciutat, seria una aposta molt més eficient fins i tot en termes econòmics.

3. Residències artístiques.

La nostra reflexió en aquest punt és a favor de **crear noves residències**, però detectem que no es farà a través de noves vies que impliquin el teixit d'una manera directa, sinó a través dels equipaments ja existents. Pensem que caldria potenciar altres fórmules, com ara la dels vivers, o crear noves residències gestionades directament des del sector. A banda, pensem que caldria un **programa que fes possible no només potenciar les residències a la nostra ciutat, sinó establir un programa de residències dels treballadors culturals locals a altres indrets, centrat a establir convenis amb espais d'altres ciutats i fer-ho de nou des de la facilitació de la interconnexió directa entre els treballadors/espais del mateix sector.** Si bé l'equipament que aculli les residències pot ser perfectament un equipament dels

REHABILITAR, RECICLAR
I REVIFAR XARXES I
ESTRUCTURES JA EXISTENTS.

CAP A UN ALTRE MODEL MÉS
HORIZONTAL I DIVERS DE
CONVOCATÒRIA I GESTIÓ
DE LES RESIDÈNCIES
ARTÍSTIQUES.

ja existents, la **xarxa** amb altres ciutats o la convocatòria i gestió de les mateixes es podria fer perfectament **des de baix i de manera horitzontal**, directa, entre els mateixos treballadors culturals de cada ciutat i de la nostra.

4. Biennial d'Art Manifesta 2024

ENS "MANIFESTEM" CONTRA LA COARTADA DE L'AJUNTAMENT PER FER DESPESA EN UN NOU ESDEVENIMENT COM ÉS LA MANIFESTA 2024.

No entenem que aquest sigui un dels eixos inclosos en un pla com aquest. Pensem que un Pla cultural ha de definir els grans marcs de futur de les polítiques culturals adreçades al sector, i més quan l'intent és **la definició dels Drets culturals, no de les estructures culturals municipals**. Clarament, **una biennial és un cas concret de programació cultural, i un model molt concret, també. No és un eix cultural ni un dret**. Si l'entendem com a eix, ens duu a pensar que estem proposant la creació de més festivals i grans esdeveniments culturals com a part de les grans línies d'acció cultural. En aquest sentit estem plenament a les antípodes d'aquesta mena d'estratègies a l'hora de dibuixar la cultura d'una ciutat. No tenim **cap mena d'interès en la creació de més macro-esdeveniments, ni marques, ni continuar eixamplant una visió mercantilista i centrada en una visió provinent de les indústries culturals i la gestió de la cultura com un producte**. Pensem que no és un model de futur ni un model que potenciï la ciutadania cultural i els seus drets, sinó els usuaris i el consum cultural. Si s'ha de fer una nova biennial o un nou gran paraigües caldrà necessàriament definir-lo de manera conjunta amb el sector, i reconduir-lo cap a posicions ben allunyades dels grans festivals i de l'intervencionisme cultural; despullar-ne tota vestidura de biennial tal com aquestes s'han anat donant al llarg de les darreres dècades. Estem plenament convençuts que **hem de superar el model de grans fires, festivals i esdeveniments artístics que busquen per damunt de tot projectar la ciutat en l'àmbit internacional tot emprant els seus actius culturals, alhora que es mantenen les estructures de la quotidianitat en plena indigència. Per a CB la prioritat és el dia a dia i no la urgència d'un gran aparador**.

5. Reformular les convocatòries de subvenció

PER UN CANVI EN EL MODEL DE SUBVENCIONS CAP A UN DE MÉS ESTABLE I DE CONVENIS I/O CONTRACTES PROGRAMA.

Des de CB apostem per un **canvi en el model** de subvencions. Creiem que cal passar d'un model anual a obrir un **nou model de convenis i/o contractes-programa que garanteixi una seguretat de 3 o 4 anys** i mantenir un programa de subvencions per a activitats puntuals.

Aquest canvi d'estratègia amb un nou model de contracte-programa obeeix al fet de **donar valor i viabilitat a la funció que CB fem com a serveis públics oberts a la ciutadania i en diàleg directe amb el territori**. La cultura sempre s'ha gestat i fet **des de baix, en horitzontal, i no es tracta de convertir l'ens públic en un nou sistema de mecenatge**. Si parlem de drets hem de parlar, també, de deures. Per això apostem per un sistema de contracte-programa que permeti reformular el suport públic amb una aposta a llarg termini vinculada a una **exigència de retorn a la ciutadania**, de servei públic, dels ens que s'hi acullin. L'objectiu és assolir una acció cultural directa des de baix que doni resposta i solucions a les necessitats estructurals en nom, també, del municipi.

El **model de suport públic de "gestió continuada"** es podria vertebrar des de l'Oficina de Cultura. Un suport públic continuat i plurianual implica també coresponsabilitat, d'aquí el contracte-programa. S'ha d'establir una exigència a dues bandes. En tant que CB entenem que estem fent un servei públic i, doncs, també ens han d'exigir i hem de satisfer aquestes exigències. Per comptes de clientelisme i dependència del suport públic, CB implica un retorn i un treball cultural a la comunitat, una funció social que és la que dona sentit a l'exigència del canvi

de model i a un suport diferenciat al de les subvencions actuals.

Pel que fa al **model de subvencions ordinària i anual** que cal mantenir per tal de donar suport a projectes puntuals creiem que hi ha d'haver un **canvi de calendari de les ajudes**. La preparació i resolució hauria de ser **entre setembre i desembre**, no com ara (preparem els projectes a principis d'any i es resolen a l'estiu). També caldria **augmentar el percentatge màxim de l'ajuda municipal del 50 al 70%**.

Des de CB apostem per repensar també els **indicadors de valoració dels projectes**, i no centrar-los, per exemple, en la producció de resultats, beneficis i rendibilitat econòmica com a barems d'impacte sobre el territori. La cultura s'ha d'avaluar en funció d'uns **barems que prioritzin el retorn ciutadà**, així com els **indicadors que el regeixen**, i la **creació de públics per damunt de la rendibilitat i l'assistència**. Repensar la política cultural municipal i fer valdre la capillaritat de l'activitat cultural i artística de base, no fonamentada en grans esdeveniments, sinó en projectes de participació ciutadana i transformació social i **treballar en altres polítiques que protegeixin els espais de la cultura de la ciutat de la pressió immobiliària i la gentrificació**. Caldria una aposta ferma i sostinguda en el temps per part de les institucions culturals i polítiques públiques cap a projectes que treballen fora de l'ànim de lucre, de la iniciativa privada o de la pública i que, així mateix, promouen l'impacte i el retorn social. Cal una legislació que ho garanteixi.

Des de CB volem incidir que caldrien ajudes específiques que donessin suport a projectes en el seu conjunt, vertebrats sobre el territori i amb voluntat de transformació social, amb independència de les disciplines artístiques que es posen en joc amb una **aposta clara per la transversalitat i la multidisciplinarietat**.

S'ha de prioritzar un **model de sostenibilitat a partir del microcrèdits per la cultura**. Hem de virar cap a un model d'autonomia. Ens cal el **suport públic**, sí, però no per funcionar, sinó **per establir la continuïtat dels projectes**. De la mateixa manera caldria impulsar amb fermesa una **legislació potent per possibilitar la participació de l'economia privada en les estructures culturals** (lleï de mecenatge i de desgravació fiscal).

Des de CB, considerem l'actual i ingent despesa en transport i enviaments **generalitzada al sector cultural un sense sentit**. Demanem que l'Administració pugui fer-se càrrec de la majoria del pressupost (seguint el model francès) o, encara millor la creació d'una empresa pública, cooperativa de transports i enviaments o fórmula similar, que descarregui aquest pes pressupostari de les entitats culturals i permeti una aposta clara per un transport eficient, ecològic i transparent.

6. Nous mecanismes de suport públics per als processos de recerca i experimentació.

Considerem que és una recapitulació dels punts 1 i 5. Ja ho hem comentat en els punts pertinents.

7. Pla de formació

Proposem que aquest pla sigui **gestionat per Barcelona Activa** i que la informació es gestioni a partir de l'Oficina ciutadana de la cultura. En el següent punt despleguem què considerem que hauria de ser l'Oficina Ciutadana de la Cultura.

CAP A UNA REDEFINICIÓ DEL BAREMS QUALITATIUS QUE PRIORITZIN EL RETORN CIUTADÀ, LA CREACIÓ DE PÚBLICS I LA TRANSDISCIPLINARIETAT.

FOMENTAR UN MODEL DE SOSTENIBILITAT ECONÒMICA A PARTIR DE MICROCRÈDITS.

DENUNCIEM LA INSOSTENIBILITAT DE LES INGENTS DESPESSES PER MANCA DE DEFINICIÓ D'ALTERNATIVES PÚBLIQUES O COOPERATIVES DE TRANSPORT I ENVIAMENTS.

CAP A LA CREACIÓ DE L'OBSERVATORI CIUTADÀ DE LA CULTURA I LA RECONVERSIÓ DEL CONSELL DE CULTURA DE L'ICUB EN UN ÒRGAN CIUTADÀ, OBERT I TRANSPARENT.

8. Oficina Ciutadana de la cultura

L'Oficina ciutadana de la cultura ha de servir per **generar una política cultural de la facilitació**: desenvolupar mecanismes d'acompanyament per a projectes nous i també per a gestions de locals, llicències, subvencions, suport tècnic i d'infraestructura, etc.

Això s'hauria de fer mitjançant un coneixement de la realitat de les entitats i del sector cultural de la ciutat. El perfil de persones que haurien de treballar en aquesta oficina seria, per exemple, provinents de les àrees d'humanitats, ciències socials, economia social, gestió cultural, comunicació...

Seria ideal en aquest sentit que l'Oficina tingui la figura de **Tècnic de cultura a cada barri** que faci de pont amb l'oficina i les entitats, per conèixer les entitats i donar-los suport. Considerem que seria necessària una oficina física amb atenció tan presencial com telefònica per **donar suport a les sol·licituds de subvencions i altres processos burocràtics**. Una altra funció que considerem urgent i necessària que podria desenvolupar aquest organisme és **gestionar i justificar les no concessions de les subvencions i oferir un informe de retorn als candidats**, per tal de millorar-ne la **transparència** i permetre als sol·licitants trobar i gaudir del suport més adequat a les seves necessitats.

Caldria involucrar més a la ciutadania, ja que, tal com està presentada l'oficina ara mateix, no té res a veure amb l'**Observatori Ciutadà de la Cultura**. CB considera que en l'**organigrama de relacions de l'ICUB** (estructura política i estructura executiva) manca la **visió de la ciutadania i de sectors de base de la cultura, imprescindibles per crear un ecosistema cultural sa i orgànic**. Per a tals efectes i com s'ha comentat amb anterioritat, una de les demandes permanents de CB, especialment des de la constitució del **Parlament Ciutadà de Cultura de Barcelona** (maig de 2019), ha estat la creació d'un **Observatori Ciutadà Municipal de la Cultura (OCMC)**: un òrgan independent a la institució, però que hi treballaria de manera vinculada i vinculant, encarregat de fer un seguiment de les preses de decisions i des d'on es podrien impulsar polítiques i millores que no caiguessin en el curterminisme.

Una possible via per tirar endavant aquesta estructura seria **reconvertir l'actual Consell de Cultura de l'ICUB** en un òrgan de ciutat, amb activitat de control sobre les polítiques culturals, amb capacitat i funcions executives i no només consultives, i amb representació de perfils de diversos sectors (creació, pedagogia, antropologia, ciència, biblioteques, documentació...'). S'entén que aquest òrgan hauria d'anar més enllà de les polítiques dirigides a la creativitat, perquè "cultura" és molt més que creativitat. En aquest sentit, caldria parlar de **perfils**, no de noms, i establir un sistema d'elecció obert i democràtic basat en aquests perfils.

9. Baixos de protecció Oficial Cultural

Aquesta línia d'acció, derivada del programa de baixos de protecció oficial, ens sembla encertada però insuficient. **Gran part de la despesa a què es destinen les subvencions actuals és per als lloguers dels espais de les entitats. Sembla absurd que aquesta despesa sigui la que es menja bona part dels pressupostos. No totes les entitats necessiten un espai propi o un espai de grans dimensions. Hi ha diverses vies que podrien resoldre aquesta situació:**

- es podria crear una línia específica de subvencions per a lloguers, alliberant així partida pressupostària destinada directament a producció, creació i investigació, per exemple
- **creació d'espais municipals** destinats a fer les funcions de les entitats que necessiten un espai de treball (oficina) o magatzem. Hi ha molts edificis de

titularitat pública buits, i també aquesta hauria de ser la funció de les fàbriques de creació

- una altra via podria ser la **gestació de viviers** d'entitats en espais o equipaments ja existents o de nova creació, com les Cases de cultura, que permetessin generar un **intercanvi** on aquestes entitats disposessin dels recursos i espais de l'equipament a canvi de complementar o generar accions/programacions/activitat del mateix centre.
- **destinar l'1% de l'obra pública de la ciutat** a suport al teixit cultural en termes d'espai i ajuts al lloguer
- Creiem necessari que per **transparència** sigui públic i accessible conèixer **quins espais públics té l'Ajuntament**. I veure què s'està fent i quina disponibilitat hi ha. Si estan buits aquests podrien estar a disposició de les entitats. En aquests equipaments es podrien crear viviers d'entitats culturals.

En tot cas, **el primer que s'hauria de resoldre és ajudar al pagament dels lloguers de les entitats i la seva viabilitat abans de fer equipaments nous**. S'ha d'afavorir l'arrelament de les entitats. Això implica mantenir els espais en els territoris. L'activitat cultural de les entitats de CB està estretament relacionada amb l'entorn en què es duen a terme, i la seva integració en el teixit urbà és molt important per mantenir viva i diversa la vida dels barris de la ciutat.

10. Espais de Cultura Viva

Aquesta millora en una nova llicència d'activitat **requereix un acompanyament** perquè un cop aconseguida hi hagi un **sosteniment de les entitats** que la tenen.

Aquesta iniciativa va en la direcció de solucionar **problemes actuals amb les llicències d'activitat** i capacitar l'aixopluc legal, però voldríem fer constar que hi ha moltes entitats i espais que duen a terme la seva activitat sense una llicència vàlida, i que molt probablement tampoc es poden acollir a aquesta nova llicència. Pensem que cal buscar solucions per emparar legalment qualsevol activitat cultural sense la necessitat de tenir una llicència concreta. Destaquem la necessitat de **millorar la present regulació de llicències perquè s'ajusti a les necessitats tan existents com futures**. Fem una reflexió en el sentit que el marc de regular les activitats culturals i públiques no creiem que hagi de ser via llicències, per més que sabem que no depèn de l'Ajuntament.

Creiem que hi ha alguns aspectes que no estan inclosos en aquest Pla. A mitjà termini l'ideal seria que tot això s'acompanyés d'eines com una **Llei de Mecenatge i de desgravacions fiscals** per a les entitats culturals. Sabem no és competència de l'Ajuntament, però s'hauria de fer pressió. També s'hauria de parlar de proposar un estatut de l'artista o d'**impulsar bonificacions en els impostos municipals per estimular l'entrada del suport privat**, per exemple.

Així mateix creiem que s'hauria d'establir un sou mínim regulat per tots els treballadors culturals que treballin en un equipament o projecte que rebi diners públics.

Annex

Recollim aquí els documents de resposta que ens han fet arribar alguns dels col·lectius que formen part de CB i que han volgut manifestar la seva pròpia visió del Pla. Per a CB totes les veus són importants, i per això afegim aquestes respostes a manera d'annex. Degut a la urgència, aquestes respostes no s'han pogut debatre de manera conjunta. Són independents i pròpies d'aquests col·lectius i han estat redactades de manera autònoma després d'haver elaborat la resposta consensuada de CB.

Opinions d'ARTIBARRI sobre el Pla

Subscribem el que es diu al document de CB, però volem afegir alguns comentaris i una perspectiva al voltant de la secció de **cultura comunitària** que també ens afecta a molts col·lectius de CB.

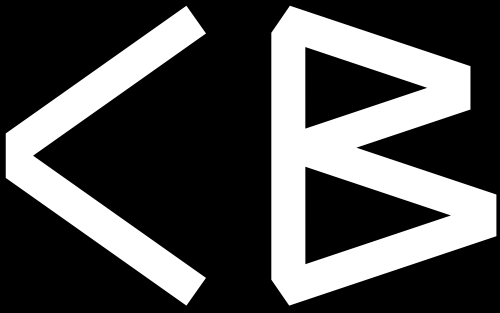
- **Del Pla en general:** No hi ha hagut un procés participatiu ni dialogat, tal com s'afirma al document, a l'hora d'elaborar el pla. S'ha fet una recopilació d'informes i jornades, però en cap moment s'ha informat de l'existència d'aquest pla a les entitats que hi sortim esmentades. A més, un d'aquests informes és "Enfortim les arts comunitàries", on establíem unes claus del que s'hauria de treballar i el com, i veiem que en cap moment es parla del sector de les arts comunitàries i que s'ha desdibuixat en acció comunitària.
- **Dels drets culturals:** Subscribem l'afirmació del document de CB que és un pla fet de dalt cap a baix. Considerem que el pla estableix una narrativa del que es defineix per cultura i no per a la ciutat, amb una hegemonia sobre els drets culturals sense plantejar-los. S'utilitzen les estructures de l'ICUB i els equipaments per apropar la cultura als barris, però sense plantejar en cap moment qui ha de decidir sobre la cultura. Considerem que el gran error del pla és que es parla de molts projectes, de vinculació, d'estratègies, però no de governança.
Pràcticament no apareix la paraula, i quan ho fa no queda clar com es prenen les decisions.
- **Acció comunitària:** Al pla es diu que es reforça l'acció comunitària de la ciutat amb molts milions, però nosaltres des d'Artibarrí -així com hem constatat amb altres companyes del sector que portem anys treballant l'acció comunitària des de la precarietat- no veiem ni que es reforci la nostra professionalitat i treball, ni que aquests diners recaiguin sobre les diverses xarxes d'acció comunitària que hi ha a la ciutat. Sembla pura retòrica: es reforça el pla de Districte cultural, que el que fa és acollir als centres cívics programació ja existent perquè vagi als barris, sense posar en cap moment en qüestió qui ha de fer aquesta programa-

ció, com és fa i quina n'és la governança. A més, el que fa és programar amb criteris d'excel·lència artística des de fora cap als barris, que considerem una mecànica colonitzadora. D'altra banda, considerem que crea una doble lliga: d'una banda hi ha la gent del Districte cultural que cobrarà un bon sou per actuació, mentre que els qui facin tallers i els grups locals dels territoris no cobraran ni la meitat del sou, generant així una segregació per excel·lència.

A més, en les accions culturals i comunitàries en cap moment s'esmenten les accions d'art comunitari ni el que ja existeix a la ciutat, i que en aquest sentit necessita recursos.

- **Caixa d'eines del Pla de Barris:** (més del mateix) Una cosa totalment vertical que decideixen 4 tècnics i no està ni vinculada a estructures d'art comunitària de segon ordre de la ciutat que estan treballant en xarxa.

En resum, la visió per part de les arts comunitàries, és que de nou ens sembla una lògica molt perversa, que treballa des de l'excel·lència artística i deixa fora les mesures de la taula de cultura comunitària -tant que hem lluitat per la seva existència- i no estem veient un gir real de la descentralització de la cultura en aquest sentit.

Cultura de base
Barcelona

culturadebase.org